

1. Üldandmed

Õppeasutus:	RÄPINA AIANDUSKOOL
Õppekava nimetus:	Uusi ja unustatud puuvilja-marjakultuure koduaeda ning väiketootmisesse
Õppekavarühm:	Aiandus
Õppekeel:	Eesti keel

2. Koolituse sihtgrupp ja õpiväljundid

Sihtrühm ja selle kirjeldus ning õppe alustamise nõuded.
Sihtrühm: alustavad puuvilja-ja marjakasvatavad, hobiaednikud ja lihtsalt aiandushuvilised
Grupi suurus: 20
Õppe alustamise nõuded: Algteadmised puuvilja-ja marjakultuuridest ning oskab nimetada levinuid puuvilja- ja marjakultuure.
Õpiväljundid
Kursuse läbinu: <ol style="list-style-type: none">
1. Omab teadmisi unustatud ja uute perspektiivsete puuvilja - marjakultuuride agrotehnikast ja sortidest, ning kasutamise võimalustest koduaias ja haljastuses.
2. Oskab unustatud ja uute perspektiivsete puuvilja - marjakultuuride saaki säilitada ja hoidistada.
3. Orienteerub unustatud ja uute perspektiivsete puuvilja – marjakultuuride toite- ja raviväärtustes.
Õpiväljundite seos kutsestandardi või tasemeõppe õppekavaga.
Räpina Aianduskooli aianduse eriala õppekava, tase 4, moodul nr.6, Puuviljandus ja moodul nr.7, Iluaiandus.
Põhjendus.
Puuvilja-marjakultuuride sortiment on väga rikkalik ning nende viljad maitsvad ja inimorganismile kasulikud, kuid osa nendest on levinud ja osad unustuste hõlma jäänud või suisa „tundmatud“. Tihti kardetakse nn. tundmatuid puuviljakultuure kasvatada mitmel erineval põhjusel (peetakse lõunamaiseks kultuuriks, mis Eesti kliimas vastu ei pea või ei teata kultuuri kasvatamise agrotehnikat ja hooldust või ei teata üldse selle kultuuri olemasolust midagi või ei osata tema vilju säilitada, toiduks kasutada või ei teata tema kasulikkusest meie organismile või peetakse tema vilju mõrudeks või maitsetuteks...jne, jne). Samas on meilt aeg-ajalt küsitud ühe või teise

vähemtuntud puuviljakultuuri kasvatamisest ja hooldamisest või tuntakse huvi soovitud puuviljakultuuri kursusest.

Lähtuvalt eeltoodust ongi meil välja töötatud antud kursus. Alustavatele puuvilja- ja marjakultuuride kasvatajatele ja väiketootmise alustajatele on see uute teadmiste saamise koolitus ja pikaajalistele hobiaednikele silmaringi laiendamise koolitus. Kindlasti on koolitus praktikast tulenevate teadmiste omandamine uute puuvilja-marjakultuuride kasutuse osas koduaias, väiketootmises ja haljastuses.

Koolitus tulemina võib edaspidi saada hobist ettevõtlus.

3. Koolituse maht

Koolituse kogumaht akadeemilistes tundides:	32
Kontaktõppe maht akadeemilistes tundides:	32
sh auditoorse töö maht akadeemilistes tundides: (õpe loengu, seminari või muus koolis määratud vormis)	24
sh praktilise töö maht akadeemilistes tundides: (õpitud teadmiste ja oskuste rakendamine õppekeskkonnas)	8
Koolitaja poolt tagasisidestatava iseseisva töö maht akadeemilistes tundides:	0

4. Koolituse sisu ja õppekeskkonna kirjeldus ning lõpetamise nõuded

Õppe sisu ja õppekeskkonna kirjeldus

Õppe sisu :

A: Teoreetiline õpe (24 tundi)

- 1) Saada ülevaade unustatud ja uute puuvilja-marjakultuuride toiteväärtusest ja raviomadustest. Unustatud marjakultuuridest tuleb põgusamalt juttu **pihlakast, aedarooniast, lodjapuust, ebaküdooniast, pamplist, jt.**; uuematest marjakultuuridest tuleb põgusamalt juttu **mahhooniast, sidrunväändikust, toompihlakast, mustast leedrist, kirss-kontpuust jt.**
- 2) Omandada teadmisi unustatud ja uute puuvilja-marjakultuuride saagi säilitamise ja töötlemise võimalustest.
- 3) Loetletud unustatud ja uute perspektiivsete puuvilja - marjakultuuride agrotehnika ja sordid ning kasutamise võimalused koduaias ja haljastuses.
  - Kasvatamise võimalused,
  - istanduse rajamise alused,
  - nimetatud liikide tänapäevaste sortide lühitutvustus,
  - dekoratiivsordid koduaeda ja haljastusse.

B: Praktiline õpe (8 tundi)

- 1) Puude - ja põõsaste paljundamise võimalused, istutamine ja hooldus.

Õppekeskkonna kirjeldus

Õpe toimub klassiruumis ja aias.

Klassiruumis on 20 õppijakohta, õpetaja arvuti ja dataprojektor.

Igal õppijal on võimalik kasutada õpetaja poolt kaasatoodud õppekirjandust ning praktiliseks tegevuseks vajalikke töövahendeid.

Kohustuslik õppematerjal ja vahendid:

- a) Kohapeal on võimalik osta raamatut „Imelised puud ja põõsad. Söödavad, ravivad ja dekoratiivsed“ (576 lk)2020, autorid U. Roht, T. Niiberg
- b) Osalejal tuleb kaasa võtta ilmastikust lähtuv vajalik mugav riietus ja jalanõud aias toimetamiseks.

Soovituslik abimaterjal õppurile.

- *T.Niiberg, Urmas Roht; 2020 Imelised puud ja põõsad. Söödavad, ravivad ja dekoratiivsed.*
- *Kelt, K., Lamp, I., Piir, R. (1997), Puuviljad, marjad, tervis, Valgus.*
- *Kivistik, J. (1988), Tööd puuvilja ja marjaaias, Valgus.*
- *Niiberg, T., Põldma, E. (1998), Aiasaaduste kuivatamine, Maalehe Raamat.*
- *Niiberg, T. (1999), Ebaküdoonia aias ja köögis (kaasautorid K. Veber, L. Eisen), Maalehe Raamat.*
- *Niiberg, T. (2009), Kasulikud pähklid (kaasautor R.Rohumets), Maalehe Raamat.*
- *Niiberg, T. (2016), Kodune veinikunst, Sinisukk.*
- *Niiberg, T. (2016), Sügavkülmutamine, Sinisukk.*
- *Niiberg, T. (2005), Astelpaju aias ja köögis (kaasautorid M. Jalakas, R. Piir), Maalehe Kirjastus.*
- *Niiberg, T., Piir, R. (2003), Pihlakas aias ja köögis, Maalehe Raamat.*
- *Sander, R. (2014), Koduaia ilupuud ja põõsad, Varrak.*

Nõuded õppe lõpetamiseks, sh hindamismeetodid ja –kriteeriumid

- 100%-ne osalemine koolitusel
- Kursusel osaleja on saavutanud kõik õpiväljundid ning sooritanud ettenähtud hindamise vähemalt lävendi tasemel.

Hindamismeetodid	Hindamiskriteeriumid.
Valikvastustega test (15 küsimust)	Test loetakse sooritatuks kui õigeid vastuseid on vähemalt 60%

Hindamine on mitmeeristav: arvestatud või mittearvestatud.

Edukalt arvestuse sooritanule väljastatakse Räpina Aianduskooli täienduskoolituse tunnistus.

5. Koolitaja andmed

Koolitaja andmed.

Toivo, Niiberg – Räpina Aianduskooli kutseõpetaja. 45 aastat pedagoogilist tööstaaži. Omab loodusteaduste ja aianduse teadusmagistrikraade, on 47 aiandusalase raamatu autor või kaasautor, avaldanud sadu aiandusalaseid artikleid meie mainekamates meedia väljaannetes.

toivo.niiberg@aianduskool.ee

Urmas Roht – Räpina Aianduskooli õppemajandi juhataja, aianduse eriala kutseõpetaja.

Lõpetanud 1982.aastal Eesti Põllumajanduse Akadeemia metsamajandusinsenerina. Töötanud erinevates asutustes, kus tema töö on olnud seotud nii metsanduse, looduskaitse, aianduse ja kui ka õppetegevusega Maaülikoolis ja Räpina Aianduskoolis. Aastatel 2013 - 2016 Räpina Aianduskooli õpetaja ja aianduse eriala juhtõpetaja. U.Roht on paljude raamatute autor (näit. Lehtpuud I ja II; 90 magnooliat; 90 kodumaist puittaime; 90 rododendronit; 90 tähtsamat okaspuud; 90 tavalisemat võõrpuittaime; 90 sirelit; 90 vahtrat), mitme raamatu kaasautor (Imelised puud ja põõsad; Räägin sulle loodusest).

urmas.roht@aianduskool.ee

Õppekava koostajad:

Toivo Niiberg – Räpina Aianduskooli kutseõpetaja, toivo.niiberg@aianduskool.ee

Urmas Roht – Räpina Aianduskooli õppemajandi juhataja, kutseõpetaja,

urmas.roht@aianduskool.ee

Eda Gross - Räpina Aianduskooli täienduskoolituse metoodik, eda.gross@aianduskool.ee